

ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย

วิทยาลัย “โพธิวิชชาลัย” มหาวิทยาลัยของชาวบ้าน จะสามารถแปรพุทธธรรม ไปเป็น “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาสู่ภาคปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ด้วยความร่วมมืออย่างเข้มแข็งจากทุกภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคีภาคประชาชน ที่หักล้างทางป่า จัดการแหล่งน้ำ ก่อสร้างอาคาร ปลูกต้นไม้ และเป็นเจ้าของ “โพธิวิชชาลัย” ร่วมกัน ด้วยพลังศรัทธา พลังใจ พลังกาย อย่างหาที่ใดเสมอเหมือนได้ยากยิ่ง

ในวาระมหามงคลที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “ปราชญ์แห่งแผ่นดิน” ทรงมีพระชนมายุครบ 80 พรรษา พุทธศักราช 2550 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ “มหาวิทยาลัยติดดิน” มุ่งมั่นที่จะสร้างสรรค์ “วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย” เพื่อแปลงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปสู่ภาคปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมให้จงได้ โดยมี “เบญจภาคี” ในจังหวัดสระแก้วร่วมก่อตั้งและดำเนินการ รวมทั้งกระบวนการเรียนการสอน การผลิตบัณฑิต และการพัฒนาให้โพธิวิชชาลัยเป็นแหล่งเรียนรู้ของสังคมและชุมชน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติสืบไป

“วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย” ก่อเกิดจากอุดมการณ์ น้ำใจ และความร่วมมือของเบญจภาคี ซึ่งประกอบด้วย

1. ภาควิชาการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดสระแก้ว
2. ภาควิชาการราชการ จังหวัดสระแก้วและหน่วยงานด้านความมั่นคง
3. ภาควิชาการประชาสังคมและสื่อ มูลนิธิเศรษฐกิจพอเพียง สถาบันเศรษฐกิจพอเพียง มูลนิธิสิทธิกรรมธรรมชาติ ศูนย์พัฒนาข้อมูลและสื่อทางเลือก จังหวัดสระแก้ว
4. ภาควิชาการเอกชน บริษัทน้ำตาล ขอนแก่น จำกัด (มหาชน)
5. ภาควิชาการประชาชน ทุกชุมชนในจังหวัดสระแก้ว

สถานศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ของโครงการบัณฑิตคืนถิ่น ใช้พื้นที่ศึกษาจากองค์กรภาคี ภาคประชาสังคมและสื่อที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว และใช้พื้นที่จากผู้นำภูมิปัญญาชุมชนในภาคประชาชน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 20 แหล่งการเรียนรู้ เรื่องดิน น้ำ ป่า เกษตรอินทรีย์ พลังงานทางเลือก การจัดการพื้นที่ การบูรณาการความรู้ และใช้พื้นที่จากภาคเอกชนของ บริษัท น้ำตาล ขอนแก่น จำกัด (มหาชน) ซึ่งดำเนินการสร้างโรงงานผลิตพลังงานทางเลือก ผลิตน้ำตาลจากปุ๋ยอินทรีย์ และพลังงานไฟฟ้าเป็นฐานเรียนรู้ มอบที่ดิน 81 ไร่ และงบประมาณ 20 ล้านบาท เบื้องต้นสร้างเป็นสถานที่เรียนรู้ ศูนย์ทดลองและปฏิบัติการ ศูนย์วิชาการด้านพืชและปัจจัยการผลิต รวมทั้งเป็นแหล่งรวบรวม

ข้อมูลผลงานการศึกษาวิจัย “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หลักสูตรภูมิสังคมของ โพธิวิชชาลัย เกิดจากการระดมความคิดและบูรณาการความคิดของทุกภาคี เพื่อให้เป็นหลักสูตรที่เกิดจากความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง โดยภาควิชาการ กำกับดูแลในเรื่องของโครงสร้างระบบการเรียนการสอน และคุณภาพบัณฑิต

วิทยาลัย “โพธิวิชชาลัย” มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นองค์กรจัดการความรู้เพื่อสังคม การค้นคว้าวิจัย การเรียนการสอน การบริการวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และแหล่งการเรียนรู้เพื่อชุมชน เชื่อมโยงระหว่างมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (กรุงเทพมหานคร) องค์กรฯ (จังหวัดนครนายก) วัฒนานคร (จังหวัดสระแก้ว) ตรอน (จังหวัดอุดรธานี) กล่าวเฉพาะ “โพธิวิชชาลัย สระแก้ว” จะมีศูนย์ปฏิบัติการเพื่อปฏิพันธกิจ เบื้องต้น 3 ศูนย์

1. ศูนย์เกษตรกรรมธรรมชาติ
2. ศูนย์งานช่างและศิลปหัตถกรรม
3. ศูนย์ผลิตภัณฑ์สีเขียว

นอกจากนั้น ยังมีหน่วยงานซึ่งเป็นส่วนขยายจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติพันธกิจเพื่อการค้นคว้าวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม 3 สถาบัน

1. สถาบันสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
2. สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
3. สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ

ซึ่งก็หวังว่า วิทยาลัย “โพธิวิชชาลัย” มหาวิทยาลัยของชาวบ้าน จะสามารถแปรพุทธธรรม แปร “ปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียง” ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาสู่ภาคปฏิบัติ
อย่างเป็นรูปธรรม ด้วยความร่วมมืออย่างเข้มแข็งจากทุกภาค
โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคีภาคประชาชน ที่หักล้างถางป่า จัดการ
แหล่งน้ำ ก่อสร้างอาคาร ปลูกต้นไม้ และเป็นเจ้าของ “โพธิวิซชาลัย”
ร่วมกัน ด้วยพลังศรัทธา พลังใจ พลังกาย อย่างหาที่ใดเสมอเหมือน
ได้ยากยิ่ง เพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายแด่ พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว พระชนมายุครบ 80 พรรษา พุทธศักราช 2550
และ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนิน “วันสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี” ครั้งที่ 21 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
28 มกราคม 2551 เพื่อทรงเปิดวิทยาลัย “โพธิวิซชาลัย” อันเป็นมหา
มิ่งมงคลยิ่งอย่างหาที่สุดมิได้

วิทยาลัยโพธิวิซชาลัย ได้เปิดรับนิสิตวิชาเอกภูมิสังคม
รุ่นแรก ปีการศึกษา 2552 จำนวน 46 คน เป็นนักเรียนทุน สมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทั้งหมดเป็นทุน
การศึกษาจนจบการศึกษา

เมื่อ นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
ศึกษาธิการ มาเยี่ยมกิจการของมหาวิทยาลัยช่วงกลางปี 2552 ได้
ประทับใจโครงการของวิทยาลัยโพธิวิซชาลัย ได้พาคณะไปเยี่ยม
ชม วิทยาลัยโพธิวิซชาลัย วัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ในเวลา
ต่อมา หลังจากนั้น ได้ขอให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดำ
เนินการจัดตั้ง “วิทยาลัยโพธิวิซชาลัย แม่สอด จังหวัดตาก”
โดยจัดสรรพื้นที่บริเวณเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป.ส. 17) สวนป่า
พะวอ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จำนวน 200 ไร่ ในเบื้องต้น และอาจ
ต้องรับผิดชอบดูแลสวนป่าที่เหลืออีกประมาณ 800 ไร่ด้วย

ด้วยการสืบทอดพระบรมราชเจตนาธรรมณ์ บนฐานปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงและ “พระมหาชนก” มหาวิทยาลัยจึงประกาศ
โครงการจัดตั้ง “วิทยาลัยโพธิวิซชาลัย แม่สอด จังหวัดตาก”
ให้เป็นโครงการร่วมเฉลิมฉลอง วโรกาสมหามงคลครบ 7 รอบ
84 พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช
พุทธศักราช 2554 และเชื่อว่าจะสามารถรับนิสิตเข้าศึกษาในปี
การศึกษา 2553 หรือ 2554 อย่างแน่นอน